

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Анна Стефанова Ганева

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН
за дисертационен труд, представен за участие в конкурс за заемане на образователната и научна степен „Доктор“
в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика
Професионално направление: 4.3. Биологически науки
Научна специалност: 02.22.01 Екология и опазване на екосистемите

Участник в конкурса: гл. ас. Николай Илчев Велев

Тема на дисертационния труд: Синтаксономичен анализ на разред *Arrhenatheretalia elatioris*
Tüxen 1931 в централната част на Западна България

Научен ръководител на докторанта: Доц. д-р Ива Апостолова

Общо впечатление за дисертационния труд

Представеният от гл. ас. Николай Велев комплект документи е в съответствие с „Условия и ред за подаване на документи за защита на дисертационни трудове“, утвърдени в ИБЕИ-БАН. Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита на Научния колегиум на Отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“ при Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ) – БАН на 31.03.2014 г. (Протокол № 5/31.03.2014 год.).

Дисертацията на гл. ас. Н. Велев е свързана с актуална и значима тематика в научен аспект, каквато е синтаксономията и с която тематика е свързана интензивната научна дейност на изследователската група „Растителност и местообитания“ към секция „Флора и растителност“, в която работи кандидатът. Мезофилната растителност, принадлежаща към разред *Arrhenatheretalia elatioris* е слабо проучена в България, но този тип растителност има важно значение от гледна точка на биологична продуктивност и значение за селското стопанство, което определя и научно-приложния характер на научния труд на Н. Велев.

Основната цел и задачите за постигането ѝ са формулирани ясно. Направен е обширен литературен обзор на фитоценотичните проучвания и по доминантния подход, и по метода на Braun-Blanquet, разгледани са също публикации, свързани с флористични и палеоботанични проучвания, което дава възможност за по-пълна характеристика на проведените вече в района изследвания. Използваните методични подходи за събиране на данни при полевата работа и последващата им обработка са съвременни и утвърдени при този тип изследвания. Прави

добро впечатление подробното описание и коментарите на докторанта в частта 4.2 Материали и методи от дисертацията, което показва, че той много добре е запознат със съществуващите подходи на работа във фитоценологията и ги разбира в детайли. Ясно и точно са представени резултатите от проучването, а обсъждането е аргументирано и подкрепено с данни от сходни проучвания на водещи в областта изследователи.

Становище за значимостта на получените резултати, интерпретациите, изводите и приносите

В резултат от работата по дисертационната тема е установено, че разред *Arrhenatheretalia elatioris* в централната част на Западна България е представен чрез 11 синтаксона – два съюза, осем асоциации и един вариант. Към този основен резултат от гледна точка на синтаксономичното разнообразие се добавя също:

- ✓ Анализ на видовото разнообразие и флорните елементи;
- ✓ Екологична характеристика на растителността от разреда чрез прилагането на „Ellenberg Indicator Values“;
- ✓ Сравнителен анализ на видовото разнообразие на мезофилните, мезо-ксерофилните и ксерофилните тревни съобщества в района;
- ✓ Преглед на начина на ползване на тревните съобщества в страната с посочване на промените в растителността и видовия състав.

В допълнение към фундаменталното проучване, частта от дисертацията, свързана с ползването на тревните съобщества и сукцесиите при промяна на стопанисване, допринасят и за значимостта на труда в научно-практически аспект. Не на последно място трябва да се посочи и направеният синтаксономичен синопсис на разреда за Европа, включващ информация за съюзи и асоциации, тяхното разпространение, диагностични видове, публикувана литература. Тази събрана информация ще послужи на всеки изследовател, чийто научни интереси са свързани с темата на дисертацията на Н. Велев.

Изводите и приносите на дисертационния труд са формулирани от автора удачно, без припокриване на информация, но същевременно с достатъчна изчерпателност и акцент на онези резултати, които за първи път са постигнати именно по време на настоящото проучване.

Заклучение

Разработеният от гл. ас. Николай Велев дисертационен труд представлява, добре планирано и осъществено проучване, отговарящо на необходимостта от запълване на празнини в позна-

нието за синтаксономичното разнообразие на разред *Arrhenatheretalia elatioris* в централната част на Западна България. Прилагането на утвърдени във фитоценологията методични подходи, съчетано с добро познаване на публикуваната информация по темата е позволило на докторанта по най-добрия начин да събере, обработи и осмисли събраните данни, а след това да ги обобщи и интерпретира по убедителен начин, демонстрирайки достигнато много добро ниво на научна експертиза.

Като член на научното жури, оценката ми за дисертационния труд на гл. ас. Николай Велев е висока и препоръчвам на Научния съвет на ИБЕИ-БАН да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на гл. ас Николай Велев.

16.06.2014 г.

Изготвил становището: 

Доц. д-р Анна Ганева